

EIROPAS DIENA

9. maijs

LATVIJAS UN EIROPAS ABC

Aa **AUSTRIJA**

AIZSARDZĪBA

Par Latvijas drošību rūpējas ikviens Latvijas iedzīvotājs, Nacionālie brūnotie spēki un sabiedrotie NATO.

AUGLI – programma "Pienis un augļi skolai" nodrošina skolēniem iespēju saņemt bezmaksas auglus un dārzeņus.

Aa

Āā **ĀRZEMES** – zemes un valstis, kas atrodas aiz savas zemes, valsts robežām.

ĀRSTS – Latvijā strādājoti labi ārsti. Katru gadu pie mums brauc vairāki simti citu valstu studentu mācīties medicīnu.

Āā

Bb **BELĢIJA**

BULGĀRIJA

BRĪVĪBA

Lauj rikoties un uzvesties pēc saviem uzskaņiem, nepakļaujoties kādai varai, taču ievērojot citu cilvēku tiesības.

Bb

Cc **BALTIJAS JŪRA**

Latvija atrodas pie Baltijas jūras.

BALSSTIESĪBAS

Personas tiesības balsot, lemt, izteikt savu viedokli. Ari Tu vari balsot – par skolēnu pašpārvaldi, klases vecāko un cītem jautājumiem.

Cc

Čč **ČEHIJA**

ČEMPIONS

Latvijas vārdu pasaulē nes dažādu sporta veidu čempioni un izcilī sportisti: Martins Dukurs, Aliona Ostapenko, u.c.

Čč

Dd **DĀNIJA**

DEPUTĀTI

Tautas pārstāvji, kurus tauta ievēlē vēlēšanās pašvaldībā, Saeimā un Eiropas Parlamentā.

DEMOKRĀTIJA – politiska iekārta, kurā vara pieder tautai. Latvija ir citas Eiropas Savienības valstis ir demokrātiskas.

Dd

Ee **EUROPIETIS** – ikviens Eiropas iedzīvotājs, ari ikviens no mums.

EUROPAS DIENA

9.maijs

EIRO

Tā ir oficiālā valūta 20 Eiropas Savienības dalībvalstis, ari Latvijā.

EUROPA – pasaules daja, kas atrodas Eiropas kontinentā.

Ee

Ēē **ĒKA**

Eiropas Parlaments Strasbūrā.

Ēē

Ff **FRANCIJĀ**

FAKTS

Reāls, patiess notikums, parādība.

Ff

Gg **GRIEKIJA**

GALVASPILSĒTA

Latvijas galvaspilsēta ir Rīga. Igaunijas galvaspilsēta ir Tallina, Lietuvas galvaspilsēta ir Vilnius.

Gg

Gg **ĢIMENE** **GERBONIS**

Latvijas ģerbonis.

Ģg

Hh **HORVĀTIJA**

HIMNA – Latvijas himna ir "Dievs, svēti Latviju!". To sacerējis Baumanu Kārlis.

Hh

Ii **ITĀLIJA**

IGAUNIJA

IEDŽIVOTĀJI

Eiropas Savienības valstu iedživotājiem vieno kopējas vērtības, tiesības un pienākumi.

Ii

Ii **TRIJA ĪPAŠĪBAS**

Mums katram ir kāda īpašība, kas padara mūs īpašus. Kadas mūsu īpašības citam patik vairāk, citas – mazāk.

Ii

Jj **JŪTAS**

Ikvienai dzīvai būtnei ir jūtas, ko citi nedrīkst aizskart.

Jj

Kk **KIPRA**

KALNS – Latvijas augstākais kalns ir Gaiziņš. Tā augstums ir 312 m. Augstākais kalns Eiropas Savienībā ir Monblāns (Francija) – 4807 m.

Kk

Kk **KEKATAS**

Eiropas Savienībā ikviens valsts saglabā savas kultūras tradīcijas. Latvēšu sentēvu tradīcija ir kēkatas iešana. Citās valstīs nozīmīga tradīcija ar pārgērbšanos ir karnevāls.

Kk

Ll **LATVIJA**

LIETUVA

LUKSEMBURGA

LIKUMS

Likums Latvijā pieņem Saeima.

Ll

Ll **ŁAUDIS**

Eiropas Savienībā dzīvo apmēram 448 miljoni jaužu. Vācijā dzīvo vairāk nekā 80 miljoni jaužu. Tā ir lielākā Eiropas Savienības valsts iedživotāju skaits zinā.

Ll

Mm **MALTA**

MIERS – Eiropas Savienība tika izveidota, lai izbeigtu karus Eiropas valstu starpā un nodrošinātu ilglīaicīgu mieru.

MOTO – Eiropas Savienības moto ir "Vienoti dažādībā". Moto raksturo galveno Eiropas Savienības ideju.

Mm

Nn **NĪDERLANDE**

NOTEIKUMI

Nosaka, ko drīkst vai nedrīkst darīt. Noteikumi ir arī ģimenē, klasē un skolā.

Nn

Nñ **NEMĀ**

Lai tava domas nemtu vērā, ir svarīgi tās pateikt!

Nñ

Oo **OZOLS**

Latvijas nacionālie koki ir liepa un ozols.

ODA – cildinošs, svinīgs dzejolis, kas veltīts kādam nozīmīgam notikumam vai personai. Eiropas Savienības himnas nosaukums ir "Oda priekam".

Oo

Pp **POLIJA**

PORTUGĀLE

PASE – persona apliecināšs dokuments. Pase vai identifikācijas karte (ID) jānem līdzi, dodoties ceļojumā.

POLITIKA – sabiedrības un valsts vadīšana, valsts lietu kārtotā, attiecības starp dažādiem sabiedrības slāpēm, dažādām tautām un valstīm.

Pp

Rr **RUMĀNIJA**

ROBEŽA – uz lielākās daļas Eiropas Savienības valstu savstarpējām robežām nav robežkontroles, tāpēc ir vieglāk ceļot. To sauc par Šengenas zonu.

Rr

Ss **SOMIJA**

SPĀNIJA

SLOVĀKIJĀ

SLOVĒNIJA

SKOLA – vieta, kur apgūt zināšanas un prasmes, darboties skolas pašpārvāldē, piedalīties skolas dzīves uzlabošanā.

Ss

Šš **ŠŪMĀNS**

Lai izbeigtu karus Eiropas valstu starpā, 1950. gada 9. maijā Robežs Šūmans teica: "Pieliek karoti Eiropai jābūt vienotai." Tas ir izdevies!

Šš

Tt **TAUTA**

Vēsturiski izveidojusies cilvēku kopība, kurai ir kopīga valoda, apdzīvota teritorija u.c.

Tt

Uu **UNGĀRIJA**

UPE – Latvijas liktenupe ir Daugava. Garākā Eiropas upe ir Volga. Otra garākā upe Eiropā ir Donava. Tā tek caur desmit Eiropas valstīm un caur četrus valstus galvaspilsētām.

Uu

Ūū **ŪDENŠĪME**

Eiro banknošu izgatavošanā izmanto modernas iespiedtehnoloģijas. Banknotēm ir arī vairāki labi saskatāmi elementi, kas tās nodrošina pret viltosanu – piemēram, ūdenszīmes.

Ūū

Vv **VĀCIJA**

VALSTS VALODA

Latvijā valsts valoda ir latviešu valoda.

VĒLĒŠANAS – demokrātiska rīcība, kurā vēlētājs nobalso par saviem pārstāvjiem, piemēram, klasē, skolā, pašpārvāldē, Saeimā un Eiropas Parlamentā.

Vv

Zz **ZVIEDRIJA**

ZALĀ DOMĀŠANA

Vede saudzīgs dzīvesveids.

ZVAIGZNES

Eiropas Savienības karoga attēlots 12 zelta zvaigžņu aplis uz zila fona. Zvaigznes simbolizē Eiropas tautu vienotības, solidaritātes un harmonijas ideālus.

Zz

Žž **ŽURNĀLISTS**

vāc faktūru, apkopo, apraksta un vēsta to plašākai sabiedrībai. Atklāj notikumu būtību un paziņo to kādam lielākam cilvēku kopumam – pilsetai, valstij, kontinentam, pasaulei. Žurnālisti strādā laikrakstos, žurnālos, radio un televīzijā, kā arī internētā.

Žž